

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Η Πελοπόννησος αποτέλεσε ενεργό πεδίο της έρευνας της ΠΕ και έχει να παρουσιάσει σήμερα μεγάλο πλούτο θέσεων.

Από την Αρκαδία προέρχεται η πιο παλιά μνεία εργαλείου, που αποδόθηκε στην Πρώιμη Παλαιολιθική.

Στην Αργολίδα ανασκάφηκαν δύο σπήλαια: το Φράγχι, από διεθνή διεπιστημονική ομάδα υπό τον T. W. Jacobsen, και το Κεφαλάρι, από μια γερμανική αποστολή υπό τον L. Reisch. Τόσο το Φράγχι όσο και το Κεφαλάρι, όπου όμως η έρευνα παρέμεινε στα πρώτα της στάδια, αποτελούν θέσεις-κλειδιά για την κατανόηση της παλαιολιθικής κατοίκησης της χώρας. Με το τέλος της ανασκαφής στο Φράγχι η έρευνα της αμερικανικής αποστολής υπό τον C. Runnels αναγνώρισε επιφανειακά ικανό αριθμό θέσεων. Στις μέρες μας διεξάγονται ανασκαφές σε βραχοσπηές στο φαράγγι της Κλεισούρας, στα πλαίσια μιας ελληνοπολωνικής συνεργασίας του Πανεπιστημίου της Κρακοβίας υπό τον καθ. J. K. Kozlowski και της Εφορείας Σπηλαιολογίας και Παλαιoανθρωπολογίας. Ας σημειωθεί, τέλος, μια σύντομη ανασκαφή που έγινε το 1974 στη θέση Κοκκινόβραχος Ναυπλίας από την Α. Πρωτονατοριού-Δελιάκη.

Η δυτική Πελοπόννησος δεν έχει να παρουσιάσει καμία ανασκαμμένη θέση, αν και οι έρευνες της γαλλικής αποστολής στην Ηλεία από τον A. Leroi-Gourhan και τους συνεργάτες του κατά τη δεκαετία του '60 ήταν ιδιαίτερα αποδοτικές. Πρόσφατα νέες θέσεις ήρθαν στο φως στην Αχαΐα χάρη σε έρευνες της Εφορείας Σπηλαιολογίας και Παλαιoανθρωπολογίας.

Τέλος, στη Λακωνία ανασκάπτονται δύο σπήλαια, το Απήδημα, από τον καθ. Θ. Πίτσιο, και τα Καλαμάκια, το τελευταίο στα πλαίσια μιας ελληνογαλλικής συνεργασίας του Εθνικού Μουσείου Φυσικής Ιστορίας της Γαλλίας υπό τον H. de Lumley και της Εφορείας Σπηλαιολογίας και Παλαιoανθρωπολογίας.

Η ανθρώπινη κατοίκηση στην Πελοπόννησο καλύπτει τη Μέση και την Ύστερη Παλαιολιθική.

Γ. Κ.-Φ.

Franchthi, by an international interdisciplinary team under T. W. Jacobsen, and Kephallari, by a German expedition under L. Reisch. Both Franchthi and Kephallari, where, however, the research has not been advanced beyond the preliminary stages, are key-positions for the understanding of the Palaeolithic habitation of Greece. The survey of the American team under C. Runnels has located quite many sites. Presently excavations are carried out in rock shelters at the Kleisoura canyon, in the framework of a Greek-Polish cooperation between the University of Krakow, under Professor J. K. Kozlowski, and the Ephorate of Palaeoanthropology-Spelaology of the Greek Ministry of Culture. Finally, a brief excavation at the site Kokkinovrachos, Nauplia, should be mentioned, which was conducted by A. Protonotariou-Deilaki in 1974.

The Western Peloponnese does not exhibit any excavated site, although the research of the French expedition in Eleia under A. Leroi-Gourhan and his collaborators, during the 1960's, proved to be quite fruitful. New sites came to light in Achaia recently owed to the research of the Ephorate of Palaeoanthropology-Spelaology.

Finally, in Laconia two caves are excavated, Apidima, by Professor Th. Pitsios, and Kalamakia, the later in the framework of a Greek-French cooperation between the French National Museum of Natural History, under H. de Lumley, and the Greek Ephorate of Palaeoanthropology-Spelaology.

The human habitation in the Peloponnese covers the Middle and Late Palaeolithic period.

PELOPONNESE

Peloponnese is a productive field of Palaeolithic research and presents today a large number of sites.

From Arcadia comes the oldest reference to an implement which was assigned to the Early Palaeolithic.

In the Argolid two caves have been excavated: